

NASILJE KAO ZABAVA ZA MASE (KRUHA I IGARA)

Voditelji: Domagoj Maslač i Fabijan Božić

Marija Budrovac i Eni Krešević (ISHA Pula)

*Društvena i politička percepција насиља
као забаве кроз повијест*

Domagoj Maslač i Fabijan Božić

Rimske утке кочија

Šimun Đuka Alemani

Nasilje kao zabava u doba Vikinga

Šime Krešimir Zeko

Viteški turniri некад и сад:

HEMA борбе

Jakov Spahija

*Mezoameričke олимпијске игре
у предколонијалној доби*

XV. DANI POVIJESTI

Dan drugi

(28. travnja 2022.)

RADIONICA XV. DANA POVIJESTI: „NASILJE KAO ZABAVA ZA MASE (KRUHA I IGARA)“

U sklopu trodnevne manifestacije „XV. Dani povijesti“ u organizaciji Udruge studenata povijesti ISHA-e Zadar, održana je radionica pod naslovom „Nasilje kao zabava za mase (kruha i igara)“. Krovna tema „XV. Dana povijesti“ bila je „Strategije nasilja kroz povijest“, a tu su temu kroz tri dana obrađivali profesori i studenti. Dok su profesori održali predavanja prvog i trećeg dana, studenti su raznovrsne teme izlagali drugog dana. Osim studenata povijesti Sveučilišta u Zadru, na Danima su povijesti sudjelovali i studenti iz više ISHA iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Prethodno spomenuta je radionica održana u prostorijama studentskog kluba Božo Lerotić u četvrtak 28. travnja 2022. godine između od 14:30 do 17:10 sati, uz prisustvo petnaestak osoba.

Radionica je bila koncipirana od pet prezentacija koje je održalo sedmero studenata, dok je red izlaganja bio kronološki određen po temi prezentacija. Radionicu je vodio Domagoj Maslač, dok je funkciju asistenta obavljao Fabijan Božić. U radionici su izlagali slijedeći studenti sa slijedećim temama: Marija Budrovac i Eni Krešević (ISHA Pula) na temu „Društvena i politička percepcija nasilja kao zabave kroz povijest“, Domagoj Maslač i Fabijan Božić na temu „Rimske utrke kočija“, Šimun Đuka Alemani na temu „Nasilje kao zabava u doba Vikinga“, Šime Krešimir Zeko na temu „Viteški turniri nekad i sad: HEMA borbe“ te Jakov Spahija na temu „Mezoameričke olimpijske igre u predkolonijalno doba“. U svojim su izlaganjima studenti predstavljali povijesne igre i aktivnosti koje su u svom sastavu imale nasilje koje se koristilo za zabavu i zanimaciju širih slojeva stanovništva.

Radionica je započela uvodnim govorom voditelja radionice Domagoja Maslača, koji je sve prisutne kolege pozdravio, predstavio izlagače, njihove teme izlaganja i objasnio ciljeve radionice.

Nakon uvodnog govora voditelja započela je prvo izlaganje, koje su održale Marija Budrovac i Eni Krešević iz ISHA-e Pula. Kolegice su za svoje izlaganje izabrale temu „Društvena i politička percepcija nasilja kao zabave kroz povijest“, koje je bilo podijeljeno u četiri teme. Dok je prve dvije teme „Ulama igra“ i „Politička upotreba gladijatorskih igara“ obradila kolegica Krešević, druge je dvije pod naslovima „Kraljevska bolnica Bethlem“ i „Javna pogubljenja“ obradila kolegica Budrovac. Prva je tema predstavila Ulama igru, koju su igrale predkolumbijske srednjoameričke civilizacije,

XV. Dani povijesti: izlagačice Marija Budrovac i Eni Krešević (ISHA Pula) Foto: ISHA Zadar

XV. Dani povijesti: voditelj radionice Domagoj Maslač (ISHA Zadar) Foto: ISHA Zadar

pri čemu je kolegica objasnila pravila igre i njenu važnost u društvu. Druga je tema pod naslovom „Politička upotreba gladijatorskih igara“ predstavila gladijatorske igre u široj društvenoj slici te kako su se one koristile u dnevno političke svrhe i koji je bio stav rimske države prema njima. Treća se tema koju je predstavila kolegica Budrovac bavila osnutkom i razvojem psihijatrijske bolnice Sv. Marije Betlehemske u Londonu te njenim odnosom prema pacijentima i kako su se oni koristili kao turistička atrakcija. Zadnja se tema bavila javnim pogubljenjima koja su djelovala kao atrakcija za stanovništvo.

Drugo su izlaganje na temu „Rimske utrke kočija“ održali Domagoj Maslač i Fabijan Božić. Izlaganje je bilo podijeljeno na dva dijela, a prvi je dio obradio kolega Maslač koji je govorio o utrkama kočija u razdoblju Rimske Republike i Carstva. Kolega je predstavio teorije o nastanku utrka kočija, njihova pravila, nasilne aspekte utrka i magijske obrede vezane za njih. Drugi je dio obradio kolega Božić u kojemu su predstavljene utrke kočija u Istočnom Rimskom Carstvu i arhitektura vezana uz njih. U ovom je dijelu izlaganja predstavljena organizacija igre, bizantske specifičnosti, odnos careva i politike prema utrkama kočija, navijačke frakcije i neredi. Arhitektura je bila predstavljena na primjeru Circusa Maximusa i Hipodroma u Konstantinopolu.

Treće je izlaganje održao Šimun Đuka Alemani, a tema njegovog izlaganja bila je „Nasilje kao zabava u doba Vikinga“ u kojoj je kolega obradio ulogu igara u vikingškom društvu. Igre koje je kolega

XV. Dani povijesti: izlagač Šimun Đuka Alemani (ISHA Zadar) Foto: ISHA Zadar

XV. Dani povijesti: izlagač Šime Krešimir Zeko (ISHA Zadar) Foto: ISHA Zadar

detaljnije prikazao su „glima“ (hrvanje), „knattleikr“ (igra slična hokeju) i „hlom-gang“ (dueli s oružjem). Osim navedenih igara predstavljeno je još nekoliko manje poznatih igara. Na kraju izlaganja predstavljen najokrutniji vikingški način egzekucije poznat pod nazivom „krvavi orao“, rezerviran za najteže zločine. Nakon ovog izlaganja uslijedila je kratka pauza.

Četvrti je izlaganje pod naslovom *Viteški turniri nekad i sad: HEMA borbe* održao Šime Krešimir Zeko u kojem je predstavio srednjovjekovne viteške turnire i njihove današnje inačice. Izlaganje je obuhvaćalo teorije o nastanku igara i njihov razvoj, odnos crkve prema turnirima, njihovu organizaciju, božji sud (suđenje dvobojem), značaj mača kao statusnog simbola i turnire današnjice. Izlaganje se također dotaknulo različitih načina korištenja oružja i tehnika. Kolega je u ranijim fazama izlaganja pojasnio koliku su popularnost imali viteški turniri tijekom razvijenog srednjeg vijeka i kompleksnosti odnosa crkve prema turnirima koja ih je često zabranjivala, makar su njeni članovi sudjelovali u njima. Pri kraju izlaganja prikazano je današnje djelovanje viteških udruga i turnira koje oni organiziraju kao i udio Hrvatske u svemu tome.

Peto je izlaganje održao Jakov Spahija na temu „Mezoameričke olimpijske igre u predkolonijalno doba“. Kolega se u izlaganju fokusirao na Ulama igru koja je bila detaljno objašnjena te je ukazao na razlike u nazivu i obliku igre ovisno o narodu i gradu u kojem se igrala. Ulama igra je imala važno socijalno i vjersko značenje pa su zbog toga natjecanja bila jako popularna.

Nakon svakog je izlaganja ostavljeno vrijeme u kojem su prisutni mogli postaviti pitanja izlagačima. Nakon završne rasprave voditelj Domagoj Maslač zaključio je radionicu zahvalama sudionicima i zaključcima donesenima na izlaganjima.

XV. Dani povijesti: izlagač Jakov Spahija (ISHA Zadar) Foto: ISHA Zadar